

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ
ИЗВЕШТАЈЕ ЈКП“ВОДОВОД-ВАЉЕВО“
ЗА 2020. ГОДИНУ**

ОСНИВАЧ: ГРАД ВАЉЕВО

НАДЛЕЖНА ФИЛИЈАЛА УПРАВЕ ЗА ТРЕЗОР: ВАЉЕВО

ДЕЛАТНОСТ: 3600–

САКУПЉАЊЕ, ПРЕЧИШЋАВАЊЕ И

ДИСТРИБУЦИЈА ВОДЕ

МАТИЧНИ БРОЈ: 07136277

СЕДИШТЕ: ВАЉЕВО, Вука Караџића 26

Ваљево, јун 2021. године

1.	ПРОФИЛ	4
1.1.	Делатности ЈКП“Водовод Ваљево“	4
1.2.	Заступање и представљање предузећа.....	5
1.3.	Органи управљања и надзора	5
1.4.	Организациона структура	7
1.5.	Извори финансирања пословања	8
1.6.	Правила процењивања	8
1.7.	Званична валута извештавања.....	8
1.8.	Коришћење процењивања	8
1.9.	Консолидација	9
1.10.	Начело сталности пословања (“going concern“).....	9
1.11.	Материјалност на нивоу финансијских извештаја	9
1.12.	Примењена рачуноводствене политике.....	9
2.	ПОСЛОВНА ИМОВИНА ПРЕДУЗЕЋА	26
2.1.	Имовина ЈКП“Водовод Ваљево“ на дан 31.12.2020. године	26
2.1.1.	Напомене уз биланс стања– остала нематеријална имовина.....	26
2.1.2.	Напомене из биланс стања - земљиште.....	26
2.1.3.	Напомене уз биланс стања –грађевински објекти	26
2.1.4.	Напомене уз биланс стања – постројења и опрема	27
2.1.5.	Напомене уз биланс стања – некретнине, постројења и опрема у припреми	287
2.1.6.	Напомене уз биланс стања – улагања на туђим некретнинама постројењима и опреми	27
2.1.7.	Напомене уз биланс стања – дугорочни пласмани.....	27
2.2.	Залихе	27
2.3.	Напомене уз биланс стања-потраживања по основу продаје-купци у земљи	28
2.4.	Напомене уз биланс стања-потраживања из специфичних послова	28
2.5.	Напомене уз биланс стања-друга потраживања	28
2.6.	Напомене уз биланс стања-готовински еквиваленти и готовина.....	29
2.7.	Напомене уз биланс стања-активна временска разграничења	29
2.8.	Напомене уз биланс стања-капитал.....	29
2.9.	Напомене уз биланс стања-дугорочно резервисање и обавезе	30
3.	Обавезе	30
4.	Приходи.....	31
5.	Расходи.....	32

6. Физички обим и цене	353
7. Зараде запослених.....	365
8. Неусаглашена потраживања	365
9. Потенцијалне обавезе и потраживања.....	366
10. Ванбилансна актива и пасива	368

1. ПРОФИЛ

Одлуком о изменама и допунама Одлуке о организовању РО "Водовод-Ваљево" као Јавног комуналног предузећа СО Ваљево, број 011-47/99-04 од 24.12.1999.године извршено је усклађивање организације Предузећа са Законом о предузећима и исто је уписано у судски *регистар* код Привредног суда у Ваљеву (Фи-889/00 од 24.08.2000.године.).

Решењем БД 31445/2005 од 01.07.2005.год. извршено је превођење у регистар привредних субјеката.

Седиште предузећа је у Ваљеву, улица Вука Караџића број 26.

1.1. Делатности ЈКП "Водовод Ваљево"

1.	3600	- скупљање пречишћавање и дистрибуција воде
2.	4221	- изградња цевовода
3.	4674	- трговина на велико металном робом, инсталационим материјалима, опремом и прибором за грејање.
4.	4752	- трговина на мало металном робом, бојама и стаклом у специјализованим продавницама
5.	4778	- остала трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама
6.	4941	- друмски превоз терета
7.	7112	- инжењерске делатности и техничко саветовање
8.	3700	- уклањање отпадних вода
9.	3312	- поправка машина

Наведене делатности Предузеће обавља на територији Града Ваљева у складу са условима утврђеним за обављање комуналних делатности, Законом о комуналним делатностима и другим законима као и Одлуком о снабдевању водом за пиће и пречишћавању и одвођењу атмосферских и отпадних вода на територији града Ваљева број 011-59/15-04 од 27.11.2015. године.

У 2020. години није било промене делатности предузећа.

1.2. Заступање и представљање предузећа

Предузеће заступа и представља вршилац дужности директора Иван Филиповић, дипломирани економиста. Иван Филиповић је за вршиоца дужности директора предузећа постављен решењем о именовану бр. 112-1042/20-04 које је Скупштина града Ваљева донела дана 22.10.2020. године.

1.3. Органи управљања и надзора

У периоду од 01.01.2020. године до 31.03.2020. године Надзорни одбор предузећа заседао је у следећем саставу:

- Владимир Ладавец, дипл.економиста – председник - именован решењем Скупштине града Ваљева бр.112-706/17-04 од 03.11.2017. године.
- Снежана Јовановић, мастер професор информатике и технике – члан - именована решењем Скупштине града Ваљева бр.112-229/16-04 од 22.07.2016. године;
- Горан Антонијевић, дипл.инж. машинства – члан - именован решењем Скупштине града Ваљева бр.112-360/16-04 од 30.09.2016. године.

У периоду од 01.04.2020. године до 30.11.2020. године Надзорни одбор предузећа заседао је у следећем саставу:

- Снежана Јовановић, мастер професор информатике и технике – члан - именована решењем Скупштине града Ваљева бр.112-229/16-04 од 22.07.2016. године;
- Горан Антонијевић, дипл.инж. машинства – члан - именован решењем Скупштине града Ваљева бр.112-360/16-04 од 30.09.2016. године.

У периоду од 30.11.2020. године до 31.12.2020. године Надзорни одбор предузећа заседао је у следећем саставу:

- Маријана Јевтић, дипл.економиста – председник - именована решењем Скупштине града Ваљева бр.112-1110/2020-04 од 30.11.2020. године;
- Љубинко Андрић, – члан - именован решењем Скупштине града Ваљева бр.112-1110/2020-04 од 30.11.2020. године;
- Снежана Ненадовић, дипл.инж. – члан - именована решењем Скупштине града Ваљева бр.112-1110/2020-04 од 30.11.2020. године.

У поменутом периоду Надзорни одбор је одржао 20 седница. На седницама Надзорног одбора расправљало се о битним питањима за рад предузећа и донете су одлуке од значаја за пословање предузећа као што су:

- Доношење Одлуке усвајању Програма пословања за 2020. годину;
- Доношење Одлуке о усвајању Извештаја о реализацији Програма пословања ЈКП "Водовод-Ваљево" за период од 01.01.2019. године до 31.12.2019. године;
- Доношење Одлуке о усвајању Програма управљања и одржавања сеоских водовода ЈКП "Водовод-Ваљево" у 2020. години;
- Доношење одлуке о ценама радова за изградњу, одржавање и реконструкцију објеката јавног водовода и канализације;
- Доношење одлуке о ценама у области чишћења и одржавања сливника и одржавања јавне атмосферске канализационе мреже;
- Доношење одлуке о ценама услуга сектора техничко-пројектантских послова;
- Доношење одлуке о ценама услуга сектора одржавање, реконструкција и изградња;
- Доношење одлуке о ценама услуга искључења воде;
- Доношење одлуке о ценама услуга за баждарење водомера;

- Доношење Одлуке о усвајању Извештаја о попису имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2019. године;
- Доношење Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама;
- Доношење Одлуке о усвајању Плана набавки ЈКП „Водовод-Ваљево“ за 2020.годину;
- Доношење одлуке о именовању заступника ЈКП „Водовод-Ваљево“;
- Доношење одлуке о измени и допуни Извештаја о попису на дан 31.12.2019. године;
- Доношење одлуке о солидарној помоћи за запослене;
- Доношење Одлуке о усвајању Извештаја о анализи употребљивости залиха;
- Доношење Одлуке о располагању имовином велике вредности;
- Доношење одлуке о усвајању тромесечног извештаја о степену усклађености планираних и реализованих активности за I квартал 2020. године;
- Доношење одлуке о продаји путничких аутомобила;
- Доношење Одлуке о новчаним казнама;
- Доношење одлуке о усвајању Извештаја о реализацији Програма пословања ЈКП "Водовод-Ваљево" за период од 01.01.2020. године до 30.06.2020. године;
- Доношење одлуке о искњижавању ревалоризационих резерви у корист резултата из претходних година;
- Доношење одлуке о прокњижавању разграничених прихода по основу потраживања;
- Доношење одлуке о директном и индиректном отпису потраживања;
- Доношење одлуке о исправци вредности потраживања од купаца за 2019. годину на терет расхода;
- Доношење одлуке о исправци потраживања од купаца на терет резултата из претходних година;
- Доношење одлуке о директном и индиректном отпису потраживања по основу плаћених аванса на терет резултата из претходних година;
- Доношење одлуке о утврђивању вредности земљишта на којем ЈКП „Водовод-Ваљево“ има право својине на Дивчибарама;
- Доношење одлуке о искњижавању нематеријалне имовине (земљиште дато на коришћење) на терет резултата из претходних година;
- Доношење Одлуке о усвајању редовног годишњег финансијског извештаја ЈКП „Водовод-Ваљево“ за 2019. годину;
- Доношење Одлуке о покрићу губитака ЈКП „Водовод-Ваљево“ из ранијих година ;
- Доношење Одлуке о усвајању Извештаја о раду ЈКП „Водовод-Ваљево“ за 2019. годину;
- Доношење Одлуке усвајању измена и допуна Програма пословања за 2020. годину;
- Доношење Одлуке о усвајању тромесечног извештаја о степену усклађености планираних и реализованих активности за III квартал 2020. године;
- Доношење Одлуке о образовању комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2020. године;
- Доношење Одлуке о усвајању измена и допуна Програма управљања и одржавања сеоских водовода ЈКП „Водовод Ваљево“ у 2020. години;
- Доношење Одлуке о усвајању Извештаја о раду на пословима управљања и одржавања сеоских водовода „Кукаљ“, „Прскавац“, „Горња Грабовица“ и „Жабари“ за 2019. годину.

1.4. Организациона структура

1.5. Извори финансирања пословања

Финансирање се врши из сопствених извора остварених вршењем, пре свега, следећих делатности:

- сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде
- уклањање отпадних вода
- изградња објеката водовода и канализације

1.6. Правила процењивања

Појединачни финансијски извештаји су састављени на основу начела првобитне (историјске) вредности.

Упоредне податке представљају појединачни финансијски извештаји предузећа на дан и за годину која се завршила 31. децембра 2019. године.

Садржина и форма образаца финансијских извештаја прописани су Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС" бр. 95/2014 и 144/2014).

1.7. Званична валута извештавања

Појединачни финансијски извештаји предузећа су исказани у хиљадама динара (РСД), који је функционална валута предузећа и званична валута у којој се подносе финансијски извештаји у Републици Србији. Осим ако није другачије назначено, сви износи су наведени у динарима заокружени у хиљадама.

1.8. Коришћење процењивања

Састављање појединачних финансијских извештаја у складу примењеним оквиром за извештавање захтева од руководства коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентирани вредности средстава и обавеза, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на претходном искуству, као и различитим информацијама расположивим на дан састављања појединачних финансијских извештаја, а које делују реално и разумно у датим околностима. На бази ових информација се формира претпоставка о вредности средстава и обавеза, коју није могуће непосредно потврдити на бази других информација. Стварна вредност средстава и обавеза може да одступа од вредности која је процењена на овај начин.

Процене, као и претпоставке на основу којих су процене извршене, су предмет редовних провера. Ревидиране рачуноводствене процене се приказују за период у којем су ревидиране, у случају да процена има утицај само на дати период, или за период у којем су ревидиране и за будуће периоде, у случају да ревидирање утиче на текући и на будуће периоде.

Информације о областима код којих је степен процене највећи и које могу имати најзначајнији ефекат на износе признате у појединачним финансијским извештајима предузећа, дате су у оквиру следећих позиција:

- Користан век трајања некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања
- Обезвређење вредности нефинансијске имовине,

- Финансијски инструменти
- Пензије и остале накнаде запосленима

1.9. Консолидација

Приложени финансијски извештаји представљају појединачне финансијске извештаје предузећа и финансијски извештаји предузеће није укључено у круг консолидовања финансијских извештаја, нити предузеће саставља консолидоване финансијске извештаје.

1.10. Начело сталности пословања (“going concern“)

Финансијски извештаји су припремљени у складу са начелом сталности пословања (“going concern” концептом), који подразумева да ће предузеће наставити да послује у догледној будућности.

1.11. Материјалност на нивоу финансијских извештаја

Материјалност на нивоу финансијских извештаја износи 3% укупних прихода предузећа.

1.12. Примењена рачуноводствене политике

Предузеће води евиденцију и саставља финансијске извештаје у складу са важећим Законом о рачуноводству Републике Србије (Службени гласник РС 62/2013, 30/2018 и 73/2019) и осталом применљивом законском регулативом у Републици Србији.

Рачуноводствене политике су посебна начела, основи, конвенције, правила и пракса које је усвојило Предузеће за припремање и приказивање финансијских извештаја у складу са: Концептуалним оквиром за финансијско извештавање (у даљем тексту Оквир), Међународним рачуноводственим стандардима (у даљем тексту МРС) и Међународним стандардима финансијског извештавања (у даљем тексту МСФИ)

Усвојене рачуноводствене политике односе се на признавање, укидање признавања, мерење и процењивање средстава, обавеза, прихода и расхода Предузећа.

Приложени појединачни финансијски извештаји састављени су у складу са начелом историјског трошка, осим ако другачије није наведено у рачуноводственим политикама које су наведене у даљем тексту.

Ови појединачни финансијски извештаји одобрени су од стране директора Друштва и биће презентовани Надзорном одбору ради њиховог усвајања.

Нематеријална имовина

Нематеријална имовина је немонетарно средство без физичке супстанце, које се може идентификовати, а које се поседује ради коришћења у производњи или снабдевању робом или услугама, у сврху изнајмљивања или за административне сврхе.

Нематеријална имовина се признаје као имовина само ако су задовољени следећи услови:

- Ако је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са том имовином приливати у правно лице
- Ако се набавна вредност/цена коштања може поуздано одмерити и
- Ако се може идентификовати, односно препознатљива је.

Нематеријална имовина је препознатљива ако је:

- Одвојива, односно када се може одвојити или оделити од Предузећа и продати, пренети, лиценцирати, изнајмити или разменити, било појединачно или заједно са повезаним уговором, препознатљивом имовином или обавезом, без обзира да ли Предузеће има намеру да то уради или
- Настаје по основу уговорних или других законитих права, без обзира да ли су та права преносива или одвојива од Предузећа или од других права и обавеза.

Нематеријална улагања су почетно призната по набавној вредности. Набавну вредност нематеријалне имовине чине:

- Набавна цена, укључујући увозне царине и порезе по основу промета који се не рефундира, након одбитка трговинских попушта и рабата и
- Сви директно приписиви трошкови припреме имовине за намењену употребу.

Директно приписиви трошкови који се могу капитализовати су:

- Трошкови примања запослених насталих директно у процесу довођења имовине у радно стање
- Професионалне накнаде настале директно у процесу довођења имовине у радно стање и
- Трошкови тестирања правилног функционисања имовине.

Примери издатака који не чине део набавне вредности нематеријалне имовине, већ терете расход периода су:

- Трошкови увођења новог производа или услуге (укључујући трошкове рекламирања и промовисања)
- Трошкови вођења послова на новој локацији или са новом групом купаца (укључујући трошкове обуке особља) и
- Административни и други општи режијски трошкови.

Интерно генерисани гудвил као и интерно генерисани заштитни знакови, импресуми, издавачки наслови, листе купаца и ставке сличне садржине се не признају као нематеријална имовина. Овакве ставке се признају као расход периода.

Накнадно вредновање нематеријалних улагања извршено је по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

Улагања у интерно генерисана нематеријална улагања, осим капитализованих трошкова развоја, су евидентирана као расход периода у коме су настали.

Стопе амортизације за одређене врсте нематеријалних улагања одређене су прописаном Номенклатуром средстава за амортизацију која чини саставни део ових напомена.

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје нематеријалних улагања се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

Ако се нематеријална имовина стиче у пословној комбинацији, набавна вредност нематеријалне имовине је њена фер вредност на датум стицања.

Ако се нематеријална имовина стиче помоћу државног давања, набавна вредност нематеријалне имовине је њена фер вредност на датум када је давање добијено.

Нематеријална имовина у припреми не подлеже обрачуну амортизације.

Накнадно мерење нематеријалне имовине врши се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију и све акумулиране губитке због умањења вредности.

На крају сваког извештајног периода Предузеће процењује да ли постоје било какве назнаке да је вредност нематеријалне имовине умањена. Ако постоје такве назнаке процењује се надокнадиви износ и у случају када је он мањи од књиговодствене вредности, Предузеће треба да смањи књиговодствену вредност на надокнадиви износ, уз признавање губитка због умањења вредности.

Основицу за амортизацију нематеријалних улагања чини набавна вредност или цена коштања по одбитку њихове преостале вредности.

Преостала вредност нематеријалних улагања сматра се једнаком нули, осим када:

- Постоји уговорна обавеза трећег лица да откупи то средство на крају његовог преосталог века трајања или
- За то средство постоји активно тржиште на којем се може одредити преостала вредност и да ће то тржиште постојати и на крају века тог средства.

Нематеријална улагања отписују се путем Одлуком утврђене пропорционалне стопе амортизације осим улагања чије је време коришћења утврђено уговором када се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора.

Обрачун амортизације нематеријалних улагања, врши се од почетка наредног месеца у односу на месец када је нематеријална имовина стављена у употребу.

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјална средства:

- Која се држе за коришћење у производњи производа или испоруци добара или услуга, за изнајмљивање другима или за административне сврхе и
- За које се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода.

Ставке некретнина, постројења и опреме, које испуњавају услове да буду признате као средство, одмеравају се приликом почетног признавања по својој набавној вредности, односно цени коштања.

Набавну вредност некретнина, постројења и опреме чине:

- Куповна цена, укључујући накнаде за правне и посредничке услуге, увозне таксе и порезе који се не могу рефундирати, након одузимања трговачких попушта и рабата
- Сви трошкови који се могу директно приписати довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати, на начин на који то очекује руководство (трошкови припреме локације, почетне испоруке и манипулисања, инсталације и састављања, као и тестирања функционалности)
- Иницијалну процену трошкова демонтаже, уклањања средства и обнове подручја на којем је средство лоцирано.

Улагања која се не укључују у набавну вредност/цену коштања некретнине, постројења и опреме су:

- Трошкови отварања нове фабрике
- Трошкови увођења новог производа или услуге (укључујући трошкове рекламирања и промовисања)
- Трошкови вођења послова на новој локацији или са новом групом купаца (укључујући трошкове обуке особља) и

- Административни и други општи режијски трошкови.

У набавну вредност, односно цену коштања некретнине, постројења и опреме не укључују се и трошкови камата који су настали по основу изградње или набавке тих средстава ако су испуњени услови за примену МРС 23-Трошкови позајмљивања.

Да би средство било признато као некретнине, постројења и опрема као и алат и инвентар и подлегло обрачуну амортизације, треба да испуњава два услова:

- Да је његов корисни век трајања дужи од годину дана
- Да је његова набавна вредност/цена коштања (која може поуздано да се измери) у моменту стицања/изградње, већа од 50.000 динара.

Уколико један материјално значајан део некретнина, постројења и опреме има исти корисни век и метод амортизације као и други материјално значајан део тог средства приликом утврђивања трошкова амортизације, такви делови се групишу. У противном, сваки део средства се амортизује засебно.

Накнадни издатак који се односи на некретнине, постројења и опреме признаје се само ако је век трајања накнадног улагања дужи од годину дана и ако је вредност накнадног издатка већа 50.000 динара. Накнадни издатак за некретнину, постројење и опрему признаје се као средство само када се тим издатком побољшава стање средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка. Издатак за поправке и одржавање некретнина, постројења и опреме настаје ради обнављања или одржавања будућих економских користи које предузеће може да очекује од првобитно процењеног стандардног учинка тог средства. Као такав, он се обично признаје као расход у тренутку када настане.

У зависности од датих околности, накнадни издаци који испуњавају критеријуме да буду признати као средство исказују се као засебно средство које се амортизује одвојено од остатка постојећег средства у вези са којим је извршен накнадни издатак, уколико је:

- Вредност накнадног издатка значајна у односу на постојеће средство, а што се процењује у моменту настанка издатка уз уважавање свих релевантних околности и
- Када је процењени корисни век трајања улагања битно различит од остатка средства.

Након почетног признавања, некретнине, постројења и опрема се исказују по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне акумулиране губитке за умањење вредности.¹

Накнадни издатак који се односи на некретнину, постројење и опрему након његове набавке или завршетка, увећава вредност средства ако испуњава услове да се призна као средство. Накнадни издатак који не задовољава претходне услове исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао.

Лице у сразмерном износу врши корекцију (повећање или смањење) и набавне вредности и исправке вредности. одмерава ставку некретнине, постројења и опрема, након почетног признавања, по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију и акумулиране губитке од умањења.

Трошкови свакодневног сервисирања и одржавања некретнина, постројења и опреме признају се као расход периода када су ти трошкови настали. Изузетно, важнији резервни делови и помоћна опрема сматрају се некретнинама, постројењима и опремом и могу се капиталисати:

- Када Предузеће очекује да ће их користити дуже од једног обрачунског периода,

¹ Директор Предузећа може донети Одлуку да се након почетног признавања, некретнине, постројења и опрема исказују по ревалоризационој вредности, у ком, случају је неопходно, придржавати се МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, као и Закона, што предствља промену рачуноводствене политике, у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

- Ако се ти резервни делови и опрема за сервисирање могу користити само у вези са ставком некретнина, постројења и опреме која је већ призната у књигама и
- Ако имају значајну вредност, односно већу 50.000 динара.

Амортизација некретнина, постројења и опреме врши се путем пропорционалног метода, и то применом стопе, утврђене на основу процењеног корисног века трајања, на основицу коју чини набавна вредност/цена коштања умањена за резидуалну вредност.

Стопе амортизације за групе некретнина, постројења и опреме дефинисане су прописаном Номенклатуром средстава за амортизацију која је саставни део Правилника о рачуноводству.

На бази процене корисног века употребе средства до стопе амортизације се дошло уз коришћење следећег обрасца:

$\text{Стопа амортизације} = 100 / \text{корисни век трајања средстава}$
--

Обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме почиње од 1. наредног месеца када се ова средства ставе у употребу.

Обрачун амортизације престаје када средство престаје да се признаје, односно када је већ у потпуности отписано, расходовано или на било који начин отуђено.

Ако је преостала вредност безначајна или ако су корисни и физички век трајања средства блиски, па су очекивања да се на крају корисног века средство евентуално продаје само као отпад, не утврђује се преостала вредност.

Одлуком директора, а на предлог стручне Комисије врши се преиспитивање усвојеног метода амортизације, преостале (резидуалне) вредности као и корисног века трајања се врши на крају обрачунског периода (пословне године) уколико постоје наговештаји да је дошло до значајне промене у односу на претходни период.

Некретнине, постројења и опрема за која се утврди да постоји план отуђења пре краја њиховог корисног века трајања представља назнаку умањења вредности која узрокује израчунавање надокнадиве вредности средства за сврхе одређивања да ли је средству умањена вредност.

Предузеће је у обавези да рекласификације некретнина, постројења и опреме за која постоји намера руководства да буду отуђена у року од 12 месеци на стална средства намењена продаји у складу са МСФИ 5-Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања.

Приликом евидентирања набавке свих облика средстава у оквиру некретнина, постројења и опреме у припреми поштује се правило да се набавка евидентира од дана почетка улагања па све до почетка коришћења ових средстава. Након тога се врши пренос са средстава у припреми на одговарајући рачун некретнина, постројења и опреме.

Улагања на туђим основним средствима ради обављања делатности признају се и исказују се на посебном рачуну као основна средства под условом да су испуњени услови за признавање из става 1. овог члана. Амортизација улагања на туђим основним средствима врши се на основу процењеног века коришћења који је утврђен уговором са власником тих средстава. Ако је туђе основно средство добијено без јасно прецизираног века коришћења средства тада стручна Комисија предлаже Директору корисни век па се на основу њега рачуна стопа амортизације за улагање на туђем основном средству.

Земљиште, дела ликовне, вајарске, филмске и друге уметности, музејске вредности, књиге у библиотекама и некретнине, постројења и опрема у припреми, не подлежу обрачуна амортизације.

Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине, исказују се некретнине (земљиште или зграде – или део зграде – или и једно и друго), које власник или корисник лизинга, по основу финансијског лизинга држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради: (а) употребе за производњу или снабдевање робом или пружање услуга или за административне сврхе; или (б) продаје у оквиру редовног пословања, у складу са МРС 40-Инвестиционе некретнине.

Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања (набавке) врши се по набавној вредности или цени коштања. При почетном мерењу, зависни трошкови набавке укључују се у набавну вредност или цену коштања

Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се по моделу фер вредности. Фер вредност инвестиционе некретнине је њена тржишна вредност. Фер вредност мери се као највероватнија цена која реално може да се добије на тржишту, на дан биланса стања, у складу са дефиницијом поштене вредности. Процену фер вредности инвестиционе некретнине комисија за процену фер вредности коју образује директор предузећа.

Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се исказаном износу те инвестиционе некретнине ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Залихе

Залихе су средства:

- Која се држе ради продаје у уобичајеном току пословања,
- У процесу производње за такву продају или
- У облику основног и помоћног материјала који се троши у производном процесу или приликом пружања услуга.

Почетно признавање залиха врши се по набавној вредности која обухвата фактурну цену, увозне царине и друге дажбине (осим оних које ентитет може касније да поврати од пореских власти) и трошкове превоза, манипулативне и друге трошкове који се могу директно приписати стицању готових производа, материјала и услуга. Трговачки попусти, рабати и друге сличне ставке се одузимају при одређивању трошкова набавке.

Залихе се накнадно вреднују по набавној вредности/цени коштања односно нето продајној вредности умањене за трошкове довршења и продаје, ако је нижа.

Вредност утрошених залиха се утврђује методом просечне пондерисане цене. Просек се израчунава приликом сваког повећања залиха материјала.

Процењивање залиха материјала, резервних делова, ситног инвентара и робе врши се на начин прописан у МРС 2-Залихе.

Сопствене услуге код набавке залиха се признају у набавну вредност највише по тржишној цени (нпр: трошкови утовара и истовара у сопственој режији, превоз и слично), док се неуобичајено високи трошкови исказују на терет расхода периода у коме су настали.

Вредност извршене услуге превоза залиха сопственим камионом приликом набавке утврђује се на основу за ове потребе састављене спецификације трошкова у којој су садржани подаци о трошку рада, горива и амортизације. Тржишна вредност услуга превоза утврђује се по званичном ценовнику превозника или на основу добијене понуде превозника

Процену степена и износа обезвређења залиха материјала, резервних делова, ситног инвентара и робе врши пописна комисија коју образује директор Предузећа.

Залихе ситног инвентара

Као основно средство признају се и подлежу амортизацији средства алата и ситног инвентара која задовољавају услове из члана 24. став 6. Правилника о рачуноводству предузећа.

Средства алата и инвентара која не задовољавају услове из 1. става овог члана исказују се као обртна средства (залихе) уз индиректан отпис 100%.

Залихе ситног инвентара које се набављају од добављача мере се по набавној вредности или по нето продајној вредности, ако је нижа. Набавну вредност или цену коштања залиха чине сви трошкови набавке и други трошкови настали довођењем залиха на њихово садашње место и стање.

Залихе материјала и робе

Залихе материјала и робе које се набављају од добављача мере се по набавној вредности, док се залихе које су произведене као сопствени учинак предузећа, мере по цени коштања, односно по нето продајној вредности, ако је нижа.

Набавну вредност или цену коштања залиха чине сви трошкови набавке, трошкови транспорта и други настали трошкови неопходни за довођење залиха на њихово садашње место и стање.

Трошкови набавке залиха обухватају набавну цену, увозне дажбине и друге порезе (осим оних које предузеће може накнадно да поврати од пореских власти), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати стицању готових производа, материјала и услуга. Попуст, рабати и друге сличне ставке одузимају се при утврђивању трошкова набавке.

Трошкови набавке могу укључивати и курсне разлике које директно настају приликом недавног стицања залиха које су фактурисане у иностраној валути, у ретким околностима које су дозвољене према допуштеном алтернативном приступу из МРС-21 Ефекти промене девизних курсева. Те курсне разлике ограничене су на оне које настају из велике девалвације или депресијације вредности валуте против којих не постоји ниједно практично средство заштите и које утичу на обавезе које се не могу измирити, а које су настале по основу недавног стицања залиха.

Када се материјал производи као производ сопствене производње и даље користи у наредној фази процеса производње, његова процена врши се у висини трошкова производње тих залиха, а највише до нето продајне вредности тих залиха.

Обрачун излаза (утрошка) залиха материјала, врши се по методи просечне пондерисане цене.

Према методи пондерисаног просека, набавна цена сваке ставке одређује се на основу пондерисаног просека набавне цене сличних ставки на почетку периода и набавне цене сличних ставки које су набављене или произведене током тог периода.

Када се залихе или део залиха материјала води по планским набавним ценама, обрачун одступања у ценама врши се тако да вредност излаза материјала и вредност материјала на залихама буде исказана по методи просечне пондерисане цене.

Нето продајна вредност представља процењену продајну вредност умањену за процењене трошкове продаје. Процењени трошкови продаје залиха, за потребе свођења ових залиха на нето продајну вредност, утврђују се на бази искуственог вишегодишњег учешћа ових трошкова у приходима од продаје робе. Утврђивање нето продајне вредности врши се за сваку ставку залиха материјала и робе посебно.

Залихе робе у малопродаји исказују се по продајној цени у току године. На крају обрачунског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност путем алокације реализоване разлике у цени а пореза на додату вредност током сваке продаје обрачунатог на бази извештаја фискалне касе. Обрачун остварене разлике у цени врши се на нивоу свих залиха робе.

Вредност залиха може постати ненадокнадива ако су те залихе оштећене, ако су постале делимично или у потпуности застареле или ако су им продајне цене опале. Материјал и други облици залиха који се троше у циљу производње, не свде се испод набавне цене ако се очекује да ће производи у циљу чије производње се они троше бити продати по цени која ће бити једнака или већа у односу на њихову набавну вредност. У супротном, вредност таквих залиха се своди на њихову нето оствариву вредност која представља трошак замене материјала.

Залихе недовршене производње и готових производа

Залихе недовршене производње и готових производа мере се по цени коштања или по нето продајној вредности, ако је нижа. Нето продајна вредност је процењена продајна цена у току редовног пословања, умањена за процењене трошкове довршавања производње и трошкове продаје.

Цена коштања готових производа и недовршене производње обухватају:

- Директан материјал, односно трошкови сировина, материјала и делова који се користе у производњи готових производа,
- Директан рад, односно зараде, накнаде зарада и остали трошкови производних радника који ручно или уз помоћ алата и машина раде на изради производа,
- Општи трошкови производње, односно остали трошкови који не укључују у себе директне трошкове рада и директне трошкове материјала и они се деле у две велике групе:
 - Фиксни општи трошкови производње чине индиректне трошкове производње који су стално присутни уз минималне осцилације, независно од обима производње, и чине их: амортизација и одржавање производних зграда и опреме, трошак управе и администрације производног погона
 - Варијабилни општи трошкови производње јесу индиректни трошкови који су директно условљени обимом производње.

Индиректни трошкови се распоређују уз помоћ одређених кључева чији је попис дат у Прегледу о трошковима који се укључују у цену коштања Предузећа.

Примери трошкова који се не укључују у цену коштања залиха и признају се као расход периода у ком су настали су:

- Општи административни трошкови (трошкови везани за рачуноводство, кадровско-правне послове),
- Трошкови амортизације и одржавања непроизводних сталних средстава,
- Трошкови камате, осим у случају примене алтернативног поступка из МРС-23, код изградње или производње залиха,
- Трошкови маркетинга,
- Трошкови рекламе,
- Трошкови продаје,
- Трошкови дистрибуције,

- Трошкови репрезентације,
- Трошкови неуобичајеног великог отписа отпадног материјала,
- Трошкови неуобичајеног утрошка рада,
- Трошкови неуобичајеног утрошка других производних трошкова,
- Трошкови чланарина,
- Трошкови истраживања,
- Трошкови резервисања,
- Трошкови чланарина,
- Трошкови платног промета,
- Трошкови развоја, изузев када се ти трошкови односе на дизајн или конструкцију предмета намењених продаји за одређеног купца,
- Трошкови складиштења, изузев ако је у питању трошкови складиштења полупроизвода који су намењени следећој фази производње.

У цену коштања се не могу укључити трошкови позајмљивања у складу са МРС-23.

Излаз залиха недовршене производње и готових производа врши се методом планске цене.

Краткорочна потраживања и пласмани

Ако је надокнадиви износ финансијског средства мањи од његове књиговодствене вредности, правно лице треба да смањи књиговодствену вредност на надокнадиви износ. То смањење представља губитак због умањења вредности. Правно лице треба одмах да призна губитак због умањења вредности финансијског средства у добитак или губитак.

Процењивања краткорочних потраживања и пласмана врши се на крају обрачунског периода на основу ризика наплативости. Потраживања која нису наплаћена до краја обрачунског периода процењују се на следећи начин:

- Индиректан отпис, односно исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши се код потраживања од купаца код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 60 дана.

Индикатори вероватне ненаплативости потраживања су: кашњење купца у измиривању своје обавезе, блокада рачуна купца, над купцем је покренут поступак стечаја или ликвидације, приликом усклађивања потраживања и обавеза, купац не признаје исказано потраживање итд.

Процену наплативости даје Комисија за попис потраживања и краткорочних пласмана уз сагласност директора, а коначну одлуку о износу и врсти купаца који ће бити индиректно књижени (исправљени) доноси Надзорни одбор.

Директан отпис појединачних потраживања врши се у случају када постоје уверљиви докази да се потраживање не може наплатити и то под следећим кумулативним условима условом (ограничењем):

- Да се несумњиво докаже да су та потраживања претходно била укључена у приходе претузећа (*Прво ограничење*)
- Да је то потраживање у књигама предузећа отписано као ненаплативо (*Друго ограничење*)
- Да у предузећу постоје докази да су потраживања утужена, односно да је покренут извршни поступак ради наплате потраживања, или да су потраживања пријављена у ликвидационом или стечајном поступку над дужником (*Треће ограничење*).

Приликом директног отписа Комисија за попис мора имати у виду и изузетке (мањи број ограничења) који се могу јавити, односно када се може прихватити или неприхватити директан отпис, уз обавезу Комисије да консултује тренутно важећу пореску регулативу.

Ови услови дати су кроз следећу табелу:

Редни број	Случај	Ограничења која морају бити испуњена за директан отпис	
1.	Потраживања за која се у рачуноводству исказује приход, а трошкови утужења су НИЖИ од износа потраживања	ПРВО ТРЕЋЕ	ДРУГО
2.	Потраживања за која се у рачуноводству исказује приход, а трошкови утужења су ВИШИ од износа потраживања	ПРВО	ДРУГО
3.	Потраживања за која се у рачуноводству НЕ исказује приход (аванси и сл.), а трошкови утужења су НИЖИ од износа потраживања	ДРУГО	ТРЕЋЕ
4.	Потраживања за која се у рачуноводству НЕ исказује приход (аванси и сл.), а трошкови утужења су ВИШИ од износа потраживања	ДРУГО	
5.	Потраживање обухваћено <i>финансијским реструктурирањем</i> у складу са Законом, као и <i>потраживање које је обухваћено УППР</i> , који је потврђен правоснажним решењем донетим у складу са законом који утврђује стечај.	НИЈЕДНО	
6.	Било које потраживање према лицу којем се <i>истовремено дугује</i> .	НЕ ПРИЗНАЈЕ СЕ РАСХОД ДО ВИСИНЕ ДУГА	

Приликом утврђивања индиректног и директног отписа потраживања узимају се у обзир одредбе МРС 10-Догађаји после извештајног периода.

Процену директног отписа даје Комисија за попис потраживања и краткорочних пласмана уз сагласност директора, а коначну одлуку о износу и врсти купаца који ће бити директно књижени (отписани) доноси Надзорни одбор на бази испуњених критеријума датих у претходној табели.

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима се у билансу стања Предузећа подразумевају:

- Готовина у благајни,
- Средства по виђењу које се држе на рачунима банака,
- Орочена средства на рачунима банака до 90 дана,
- Остала новчана средства.

Новчана средства се вреднују по њиховој номиналној вредности. Уколико је реч о новчаним средствима у страниој валути она се вреднују по званичном средњем курсу валуте објављеном од стране Народне банке Србије.

Прекорачења по текућем рачуну на дан састављања финансијских извештаја укључују се у обавезе по кредитима у оквиру краткорочних финансијских обавеза уз обавезу прекњижавања у књиговодству под 31.12. текуће године и поновним враћањем на адекватна конта под 02.01. наредне године.

Финансијске обавезе

Финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, краткорочни кредити и остале краткорочне финансијске обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року до годину дана, од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- Предаје готовине или другог финансијског средства другом предузећу или
- Размене финансијских инструмената са другим предузећем

Предузеће може да има уговорну обавезу која може да се измири било плаћањем финансијским средствима, било плаћањем сопственим акцијама. У том случају, уколико број акција који је

потребан за измирење обавеза варира са променама њихове поштене вредности, тако да се плаћање врши у износу поштене вредности акција који је једнак износу уговорне обавезе, ималац обавезе није изложен добитку или губитку насталом услед промене цена његових акција. Таква обавеза се рачуноводствено обухвата као финансијска обавеза Предузећа.

Приликом почетног признавања Предузећемери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је примљена за њу.

Трансакциони трошкови се укључују у почетно мерење свих финансијских обавеза.

Након почетног признавања, предузеће мери све финансијске обавезе по амортизованој вредности, осим обавезе које држи ради трговања и деривата који представљају обавезе које мери по поштеној вредности.

Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања и слично врши се директним отписивањем.

Предузеће признаје финансијске обавезе у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Предузеће испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности, увећаној за директно приписиве трошкове трансакција. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских обавеза, краткорочне бескаматне обавезе код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности.

Финансијске обавезе Предузећа укључују обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања као и примљене кредите од банака.

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања накнадно се вреднују по номиналној (фактурној) вредности.

Дужнички инструменти (обавезе по основу меница и зајмова) класификовани као краткорочне обавезе треба да се одмеравају по недисконтованом износу готовине или друге накнаде за коју се очекује да буде плаћена или примљена умањено за евентуално обезвређење.

Примљени кредити од банака се првобитно признају у износима примљених средстава, а након тога се исказују по амортизованој вредности уз примену уговорене каматне стопе. Обавеза је текућа уколико се очекује да буде измирена у редовном току пословног циклуса Предузећа, односно у периоду до 12 месеци након датума извештавања. Све остале обавезе се класификују као дугорочне.

Међусобно пребијање финансијских инструмената

Финансијска средства и финансијске обавезе се пребијају, а разлика између њихових сума се признаје у билансу стања, ако, и само ако, постоји законом омогућено право да се изврши пребијање признатих износа и постоји намера да се исплата изврши по нето основу, или да се истовремено прода средство и измири обавеза.

Умањење вредности финансијских инструмената одмерених по набавној или амортизованој вредности

На крају сваког извештајног периода, Предузеће треба да оцени да ли постоји неки објективан доказ о умањењу вредности финансијског средства које се одмерава по набавној или књиговодственој вредности. Ако постоји објективни доказ о умањењу, Предузеће треба одмах да призна губитак због умањења вредности у добитак или губитак.

Објективни доказ да је дошло до умањења вредности финансијског средства или групе финансијских средстава обухвата уочљиве податке које власник средства може да примети о настанку губитка:

Значајна финансијска тешкоћа емитента или дужника,

Кршење уговора, као што је неиспуњење обавезе или кашњење отплате камате или главнице,

Поверилац, из економских или правних разлога повезаних са финансијским потешкоћама дужника, даје дужнику одређени уступак који поверилац иначе не би разматрао,

Висока вероватноћа банкротства или друге финансијске реорганизације дужника.

Лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг уколико се њиме суштински преносе сви ризици и користи повезани са власништвом. Лизинг се класификује као пословни лизинг, ако се њиме не преносе суштински сви ризици и користи повезани са власништвом.

Да ли је лизинг финансијски или пословни, зависи од суштине трансакције, а не од форме уговора. Примери ситуација које појединачно или заједно, упућују на класификовање лизинга као финансијског су:

- Лизингом се преноси власништво над средством на корисника лизинга до краја трајања лизинга,
- Корисник лизинга има опцију да купи средство по цени за коју се очекује да ће бити знатно нижа од фер вредности на датум када се опција може искористити, и када је на почетку лизинга разумно очекивати да ће се опција искористити,
- Трајање лизинга се односи на већи део економског века средства, чак иако се власништво не преноси,
- На почетку лизинга садашња вредност минималних плаћања за лизинг већа је или једнака укупној фер вредности средства које је предмет лизинга и
- Средства која су предмет лизинга су специфичне природе, тако да их без значајних модификација може користити само корисник лизинга.

Финансијски лизинг

У моменту закључивања уговора о лизингу и датума обавезивања страна да ће се придржавати главних одредби уговора о лизингу - на тај дан се лизинг класификује било као оперативни, било као финансијски лизинг.

Када је Предузеће закупац, признаје финансијски лизинг као средство и обавезу у свом билансу стања, у износу који је на почетку трајања лизинга једнак фер вредности закупљених средстава.

Код финансијског лизинга правна форма уговора о лизингу одређује да закупац не може да стекне право својине над закупљеним средствима, већ стиче економске користи од коришћења закупљеног средства.

Отплата закупа дели се на камату и враћање главнице према израчунатим ануитетима.

Трошкови камате терете расход периода, односно књиже се у Билансу успеха.

Износ амортизације средства које је узето у лизинг, систематски се додељује сваком обрачунском периоду током очекиваног времена коришћења, у складу са политиком амортизације која је усвојена за иста средства која подлежу амортизацији, а која су у власништву Предузећа. Уколико није сасвим извесно да ће Предузеће као корисник лизинга стећи право власништва над средством које је предмет лизинга до краја трајања лизинга, то средство се у потпуности амортизује у краћем периоду од трајања лизинга или корисног века.

Оперативни лизинг

Закуп средстава код којих су све користи и ризици у вези са власништвом задржани код закупаца, односно нису пренети на закупаца, евидентира се као пословни лизинг.

Плаћање пословног лизинга признаје се као расход периода у Билансу успеха у моменту настанка, током трајања закупа.

Резервисања

Резервисање је обавеза са неизвесним роком доспећа или износом.

Резервисања се признају у износима који представљају најбољу процену издатака захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Трошак резервисања се признаје у расходима периода.

Резервисање ће бити признато када:

- Правно лице има обавезу на датум извештавања као резултат прошлог догађаја,
- Је вероватно да ће се од правно лица захтевати да пренесе економске користи приликом измирења и
- Износ обавезе се може поуздано проценити.

Правно лице треба да призна резервисање као обавезу у извештају о финансијској позицији и треба да призна износ резервисања као расход, осим ако други МРС/МСФИ не захтева да се трошак призна као део набавне вредности средстава као што су залихе или некретнине, постројења и опрема.

Правно лице треба да одмерава резервисање по најбољој процени износа потребног за измирење те обавезе на датум извештавања. Најбоља процена је износ који би неки субјект разумно платио да измири обавезу на крају извештајног периода или да је на тај датум пренесе трећој страни.

Правно лице књижи на терет резервисања само оне издатке за које је резервисање првобитно признато.

Правно лице треба да проверава резервисања на сваки датум извештавања и да их коригује како би одражавале тренутну најбољу процену износа који би се захтевао за измирење обавезе на датум извештавања. Свако кориговање претходно признатих износа треба да се признаје у добитак или губитак, осим уколико резервисање није првобитно признато као део набавне вредности средстава. Када се резервисање одмерава по садашњој вредности износа за који се очекује да се захтева за измирење обавезе, реализација дисконта треба да се призна као финансијски расход у добитку или губитку у периоду у којем настане.

Резервисања се врши на терет расхода периода по основу:

- Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава,
- Резервисања за судске спорове,
- Друга резервисања у складу са МРС 37 а на основу Одлуке надлежног органа.

Резервисање за трошкове обнављања природних богатстава врши се на основу Извештаја о трошковима обнављања природног богатства (елабората), који је сачињен од стране експерата ван предузећа (стручних лица која су инжењери, пољопривредни стручњаци, економисти и сл.) на основу релевантне техничке, књиговодствене и остале документације, досадашњих искустава и будућих очекивања и који је прихваћен од стране директора.

Резервисања за судске спорове врше се на основу предлога, односно извештаја правне службе или на други одговарајући начин, који је састављен на основу веродостојне документације о покренутом спору, а који је усвојен од стране директора.

Када је ефекат временске вредности новца материјалан износ резервисања треба да буде садашња вредност очекиваног износа за измирење обавезе. Дисконтна стопа (или стопе) треба да буде стопа (или стопе) пре опорезивања која одражава тренутне тржишне оцене временске вредности новца. У недостатку поузданијих показатеља примењује се референтна стопа НБС као дисконтна стопа, која је актуелна у моменту увођења резервисања. Сматра се да је ефекат временске вредности новца материјалан уколико се резервисање врши за период који је дужи од три пословне године.

Резервисања треба да се користе само за издатке за које су резервисања почетно призната.

Резервисања се морају преиспитати на дан сваког биланса стања, и то тако да одражавају најбољу садашњу процену. Након преиспитивања евентуално се врши корекција износа резервисања према новој процени. Свако кориговање претходно признатих износа се признаје на терет расхода односно у корист прихода, осим уколико резервисање није првобитно признато као део набавне вредности средстава. Ако се утврди да резервисање више не задовољава услове за признавање, оно се укида у корист прихода.

Резервисања по основу примања запослених

Процењивање резервисања по основу примања запослених врши се на начин прописан МРС 19-Примања запослених.

Резервисања се врши на терет расхода периода по основу:

- Резервисања за отпремнине запосленима за технолошки вишак,
- Резервисања за отпремнине запосленима по основу одласка у пензију,
- Резервисања за јубиларне награде запосленима и
- Резервисања за неискоришћене одморе запослених.

Резервисања за отпремнине запосленима за технолошки вишак врши се на основу унапред дефинисаног плана отпуштања Предузећа.

Приликом процене резервисања за отпремнине запосленима по основу одласка у пензију примењује се референтна стопа НБС као дисконтна стопа, која је актуелна у моменту увођења резервисања.

За потребе свеобухватне актуарске процене потребне за израчунавање обавезе по основу отпремнина приликом одласка у пензију Предузеће ангажује независног актуара или консултанта који је самостално или у сарадњи са овлашћеним актуаром обавио минимум две процене. Актуар или консултант ангажује се на основу одлуке Директора.

Настали актуарски добици/губици настали приликом поновне процене резервисања приликом одласка у пензију се признају у оквиру укупног осталом резултату.

Приликом обрачуна резервисања не узима се у обзир претпоставка морталитета, али се узима у обзир претпостављена флукуација запослених. Флукуација запослених се утврђује на основу просека уз уважавање сопствених искустава, као и очекивања у наредном периоду.

За потребе процене резервисања за јубиларне награде у недостатку поузданијих показатеља примењује се референтна стопа НБС као дисконтна стопа, која је актуелна у моменту увођења резервисања.

За потребе свеобухватне актуарске процене потребне за израчунавање обавезе по основу јубиларних награда Предузеће ангажује независног актуара или консултанта који је самостално или у сарадњи са овлашћеним актуаром обавио минимум две процене. Актуар или консултант ангажује се на основу одлуке Директора.

Настали актуарски добици/губици настали приликом поновне процене резервисања приликом одласка у пензију се признају у оквиру осталог свеобухватног резултата.

Уколико су трошкови израде пројекта одугорочном резервисању по основу примања запослених значајни, Директор може донети одлуку да се израда пројекта не врши, обзиром да су трошкови већи од користи.

Текући порез

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица и релевантним подзаконским актима.

Порез на добитак обрачунава се применом стопе од 15% на пореску основицу исказану у пореском билансу.

Порески прописи у Републици Србији не дозвољавају да се порески губици из текућег периода искористе као основа за повраћај пореза плаћеног у одређеном претходном периоду. Губици из текућег периода могу се пренети на рачун добити утврђене у годишњем пореском билансу из будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Обрачунати текући порез се признаје као обавеза и расход у обрачунском периоду на који се исти односи.

Одложени порези

Одложени порез на добитак се обрачунава за све привремене разлике између пореске основе имовине и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на дан извештавања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за обрачун износа одложеног пореза.

Одложене пореске обавезе признају се за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства признају се за одбитне привремене разлике и за ефекте пренетог губитка и неискоришћених пореских кредита из претходних периода до нивоа до којег је вероватно да ће постојати будући опорезиви добици на терет којих се одложена пореска средства могу искористити.

Књиговодствена вредност одложених пореских средстава преиспитује се на сваки извештајни датум и умањује до мере до које више није извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се укупна вредност или део вредности одложених пореских средстава може искористити.

Одложена пореска средства која нису призната процењују се на сваки извештајни датум и признају до мере у којој је постало вероватно да ће будућа опорезива добит дозволити повраћај одложеног пореског средства.

Одложени порези признају се као расходи и приходи и укључени су у нето (губитак)/добитак извештајног периода.

Дивиденде

Дивиденде власницима евидентирају се као обавеза и умањују капитал у периоду у којем је донета одлука о њиховој исплати.

Дивиденде одобрене за период након датума извештавања се обелодањују у напомени о догађајима након датума извештајног периода.

Државна давања и државна помоћ

Државна давања и помоћ могу бити у облику:

- Државна помоћ су мере предузете од стране државе с намером да пружи економску корист специфичну за предузеће ако испуњава одређене критеријуме,
- Државна давања представљају помоћ државе у облику преноса ресурса предузећу по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности предузећа,
- Давања повезана са средствима су државна давања за која је примарни услов да предузеће које има право да прими давање треба да набави, изгради или на други начин прибави дугорочна средства. Могу бити приписани и секундарни услови који ограничавају врсту или локацију средстава или периоде у току којих средства треба прибавити или поседовати,
- Давања повезана са приходима су друга државна давања, осим давања повезаних са средствима.

Државна давања, укључујући немонетарна давања по фер вредности, се не признају све док не постоји оправдана увереност:

- Да ће се предузеће придржавати услова повезаних са давањима и
- Да ће давање бити примљено.

Приликом анализе државних давања, независно од облика преноса истих (преносе се у новчаном или у неновчаном облику) треба правити разлику између две врсте државних давања:

- Државних давања повезаних са средствима и
- Државних давања повезаних са приходима.

Када се државна давања преносе у облику новчаних средстава државна давања се признају у њиховим номиналним вредностима.

Када се државна давања преносе у облику неновчаних средстава државна давања се признају по фер вредности.

Државна давања по основу средстава признају се уз коришћење метода разграничења прихода.

Државна давања по основу прихода су друга државна давања која нису државна давања по основу средстава.

За државна давања по основу прихода захтева се да се она признају одвојено у оквиру прихода.

Повраћај државних давања представља промену рачуноводствене процене.

Предузеће, односно корисник државних давања треба да обелодани:

- Усвојену рачуноводствену политику за државна додељивања, укључујући и усвојене методе приказивања у финансијским извештајима,
- Врсту и обим државних додељивања која су призната у финансијским извештајима и указивање на друге облике државне помоћи од којих је правно лице имало непосредне користи,
- Неиспуњене услове и друге потенцијалне обавезе по основу државне помоћи која је призната.

Приходи

Предузеће признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити и када је вероватно да ће у будућности Предузеће имати прилив економских користи. Приход се признаје у висини фер вредности примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Предузећа. Приход се исказује без ПДВ-а, повраћаја робе, рабата и попушта.

Приход од продаје робе

Приходи од продаје робе се признају: када су суштински сви ризици и користи од власништва над робом прешли на купца, Предузеће не задржава учешће у управљању продатом робом у мери која се обично повезује са власништвом, нити задржава ефективну контролу над продатом робом, износ прихода се може поуздано измерити, вероватан је прилив економске користи повезане са том трансакцијом у ентитети трошкови који су настали или трошкови који ће настати у датој трансакцији могу се поуздано измерити.

Приход од продаје услуга

Када се резултат неке трансакције која укључује пружање услуга може поуздано измерити, приход повезан са том трансакцијом се признаје према степену довршености те трансакције на крају извештајног периода (метод процента довршености). Исход трансакције се може поуздано проценити када су задовољени сви од следећих услова:

Износ прихода се може поуздано измерити,

Вероватно је да ће се економске користи повезане са том трансакцијом улићи у Предузеће,

Степен довршености трансакције на крају извештајног периода се може поуздано одмерити,

Трошкови настали поводом те трансакције и трошкови завршавања трансакције се могу поуздано измерити.

Финансијски приходи

Финансијски приходи обухватају приходе од камата, курсних разлика и остале финансијске приходе, остварене из односа са матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима.

Приходи од камата се, у складу са начелом узрочности, признају у билансу успеха периода на који се односе. Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају купцима који касне у извршавању својих обавеза, у складу са уговорним одредбама.

Приход од закупнина

Приход од закупнина потиче од давања инвестиционих некретнина у оперативни закуп и обрачунава се на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

Приход од дивиденди

Приход од дивиденди се признаје када се установи право да се дивиденда прими.

Расходи

Расходи се признају у билансу успеха по начелу узрочности прихода и расхода, односно на обрачунској основи и утврђују се за период када су настали.

Пословни расходи

Пословни расходи обухватају трошкове условљене стварањем прихода од продаје и укључују набавну вредност продате робе, трошкове материјала, горива и енергије, бруто зараде, трошкове амортизације и услуге пружене од стране трећих лица. Пословни расходи обухватају и опште трошкове као што су трошкови закупа, маркетинга, осигурања, платног промета, пореза и остали трошкови настали у текућем обрачунском периоду.

Финансијски расходи

Финансијски расходи обухватају расходе по основу камата и курсних разлика и остале финансијске расходе, који се евидентирају у билансу успеха периода на који се односе, а у складу са начелом узрочности. Сви трошкови позајмљивања се евидентирају као расходи периода.

Накнадно установљене грешке

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака у износу већем од 3% укупних прихода из претходне године врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих

година, односно нераспоређеног губитка ранијих година на начин утврђен МРС 8- Рачуноводствене политике, процене и грешке.

Накнадно установљене грешке које нису материјално значајне, тј. у износу су који је мањи или једнак 3% укупних прихода из претходне године, исправљају се на терет расхода, односно у корист прихода периода у коме су идентификоване.

2. ПОСЛОВНА ИМОВИНА ПРЕДУЗЕЋА

2.1. Имовина ЈКП“Водовод Ваљево“ на дан 31.12.2020. године

Р.бр	Назив	Набавна вредност	Укупно отписана вредност	Садашња вредност
1.1	Софтвер и остала права	2.672.611,40	2.373.506,40	299.105,00
1.2	Земљиште	2.135.960,00		2.135.960,00
1.3	Грађевинско земљиште	389.536,00		389.536,00
1.4	Грађевински објекти	1.954.083.269,99	1.114.473.939,43	839.609.330,56
1.5	Опрема	313.168.453,24	225.754.281,35	87.414.171,89
1.6	Некретнине, постројења и опрема у припреми	53.326.159,45		53.326.159,45
1.7	Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	35.310.592,96	10.006.652,90	25.303.940,06
1.8	Дугорочни пласмани	498.611,65		498.611,65
1.9	Укупно :	2.361.585.194,69	1.352.608.380,08	1.008.976.814,61

2.1.1. Напомене уз биланс стања– остала нематеријална имовина

Предузеће је у 2020. имало повећање нематеријалне имовине због обнављања лиценце за антивирус програм. Такође је извршена измена корисног века употребе па је износ од 217.304,74 динара исправљен са конта 01941-испр.вредности ост.нематер.улагања а у корист рачуна рачуна 3401- Нераспоређени добитак ранијих година-исправке материјално значајне грешке.

2.1.2. Напомене из биланс стања - земљиште

Предузеће је 2020. године у пословним књигама први пут на конту 021 исказало грађевинско земљиште које је првобитно било у склопу грађевинског објекта-пословна зграда у вредности од 389.536,00 динара.

2.1.3. Напомена уз биланс стања-грађевински објекти

У 2020.години дошло је до повећања грађевинских објеката делом због изградње нових водоводних и канализационих мрежа и прикључака а делом због њихове

реконструкције. Такође је извршена измена корисног века употребе па је износ од 14.329.129,68 динара исправљен са конта 0292-испр. вредности а у корист рачуна 3401- Нераспоређни добитак ранијих година-исправке материјално значајне грешке.

2.1.4. Напомене уз биланс стања-постројења и опрема

Преиспитивањем корисног века употребе основних средстава која немају садашњу вредност извршена је исправка на конту 0293-испр. вредности а у корист рачуна 3401- Нераспоређни добитак ранијих година-исправке материјално значајне грешке у износу од 23.561.829,17 динара.

2.1.5. Напомене уз биланс стања –некретнине, постројења и опрема у припреми

У 2020. години активирана је водоводна мрежа Ваљевска Каменица-Стапар у износу од 3.063.619,84 динара а новонабвљена опрема која није активирана у 2020. години износи 6.255.043,14 динара.

2.1.6. Напомене уз биланс стања-Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми

На конту 027 исказана су улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми која се односе на улагања у фабрику воде Пећина (власник Колубара Ровни), водоводна мрежа-Магистрални цевовод Бранковина и водоводна мрежа Жабари који су од стране оснивача дати на управљање и коришћење ЈКП Водовод Ваљево.

2.1.7. Напомене уз биланс стања-Дугорочни пласмани

На конту 048 исказани су дугорочни пласмани по два уговора о откупу стана из 2002. године.

2.2. Залихе

Р.бр	Назив	2020.	2019.
2.2.1	Материјал,резервни делови,алат и инвентар	34.155.662,48	35.553.008,67
2.2.2	Дати аванси за залихе и услуге	196.547,00	231.902,97
2.2.3	Исправка вредности датих аванса	-196.547,00	-208.233,97
2.2.4	Укупно :	34.155.662,48	35.576.677,67

Попис залиха извршен је са стањем на дан 31.12.2020. године.

У 2020. години извршено је тестирање залиха на обезвређење и том приликом је укинута обезвређења за залихе обезвређене у 2019. а које су искоришћене у 2020. години. Новог обезвређења залиха није било.

2.3. Напомене уз биланс стања -Потраживања по основу продаје-купци у земљи

Редни број	Категорија	Износ потраживања на дан 31. децембар 2020.г
1.	ПОТРАЖИВАЊА ПО БИЛАНСУ СТАЊА НА ДАН 31.12.2019. ГОД.	70.258.185
2.	ФАКТУРИСАНО ОД 01.01.-31.12.2020. ГОД.	435.398.299
3.	УКУПНО	505.656.484
4.	НАПЛАЋЕНО ДО 31.12.2020. ГОД.	440.018.038
5.	НЕНАПЛАЋЕНА ПОТРАЖИВАЊА (3-4)	65.638.446
6.	СТЕПЕН НАПЛАТЕ (4:3)	87%
7.	СТЕПЕН НАПЛАТЕ (4:2)	101%
8.	УКУПНА НЕНАПЛАЋЕНА ПОТРАЖИВАЊА(5+ИВП ИЗ 2019)	415.325.684
9.	ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА	351.655.315
10.	НАПЛАТИВА ПОТРАЖИВАЊА (8-9)	63.670.369
11.	СТЕПЕН НАПЛАТИВОСТИ (10:8)	15%

Исправка вредности потраживања од купаца је рађена за сва потраживања која су старија од 60 дана .Индиректан отпис потраживања старијих од 60 дана за текућу годину у износу од 1.968.076,52 прокњижен је на терет расхода периода.

2.4. Напомене уз биланс стања -Потраживања из специфичних послова

Редни број	Назив	Износ потраживања на дан 31.12. 2020.г
2.4.1	Потраживања по основу учешћа у изградњи водоводне мреже	2.535.636,05

2.5. Напомене уз биланс стања -Друга потраживања

Структуру других потраживања чине:

Редни број	Назив	Износ потраживања на дан 31. 12. 2020.г
1.	Потраживања за камату-грађани	15.788.409
2.	Потраживања за камату-привреда	11.462.295
3.	Потраживања од запослених-у новцу,за огрев,за зимницу	991.728
4.	Исправка потраживања од запослених	-10.000
5.	Потраживања од државних органа и организација	32.105
6.	Потраживање за боловање преко 30 дана	664.943
7.	Потраживање по основу накнаде штете	22.700
8.	Остала краткор.потр.Синдикат основни водовод	125.000
9.	Исправка вредности остала потраживања	-48.787
10.	Потраживања за претплаћ.порезе и доприносе	4.522
11.	Укупно друга потраживања	29.032.915

Највећи износ других потраживања чине потраживања за камате по основу кашњења у измиривању обавеза купаца.

2.6. Напомене уз биланс стања -Готовински еквиваленти и готовина

Предузеће има отворене динарске рачуне у следећим пословним банкама:АИК банка ад,Комерцијална банка ад,Банка Интеса ад, "Societe generale"банка ад (ОТП банка),Ерсте банка ад а девизне рачуне у Банка Интеса ад и Ерсте банка ад.

Редни број	Назив	2020	2019
1	Текући рачуни	5.973.810,35	3.469.426,33
2	Остала новчана средства-платне картице	6.504,63	10.701,76
3	Укупно готовински еквиваленти и готовина	5.980.314,98	3.480.128,09

2.7. Напомене уз биланс стања -Активна временска разграничења

Редни број	Назив	2020	2019
1	Унапред плаћени трошкови-накнада за испуштenu и коришћenu воду	1.589.998,18	131.163,08
2	Остали унапред плаћени трошкови	1.629,63	1.629,63
3	Остала активна временска разграничења	125.150,26	696.379,80
4	Укупно	1.716.778,07	829.172,51

Највећи износ активних временских разграничења односи на накнаду за испуштenu и коришћenu воду јер је у 2020.години извршено усаглашавање у структури обавеза према Републичкој дирекцији за воде па су обавезе за главни дуг прокњижене на групу 48,камате на групу 46 и претплате главног дуга на групу 28 а све на основу финансијских картица Републичке дирекције.

2.8. Напомене уз биланс стања -Капитал

Редни број	Назив	2020	2019
1	Државни капитал	260.634	260.634
2	Резерве	677.394	696.473
3	Нераспоређени добитак ранијих година	15.292	18.452
4	Нереализовани добици и губици-актуарски губици	-2.679	-3.171
	Губитак ранијих година		-119.566
5	Губитак текуће године	-80.621	-23.957
6	Укупно капитал	870.020	828.865

У 2020.години извршена су следећа корективна књижења на капиталу:
-износ од 19.079.032,57 погрешно књижене добити 2017.године на конту 321-резерве , пренет на групу 340-нераспор.добит ранијих година

-по одлуци Надзорног одбора број 01-0692/4 укинута су државна давања у износу од 83.176.171,75 динара са групе 495 -одложени приходи и примљене донације у корист групе 340-нераспоређена добит ранијих година.

-извршена је измена корисног века употребе основних средстава у износу од 38.108.236,59 динара у корист групе 340-нераспоређена добит ранијих година.

-извршено је покриће нераспоређеног губитка ранијих година - група 350 у износу од 143.523.157,92 динара , нераспоређеном добити ранијих година -група 340.

2.9. Напомене уз биланс стања - Дугорочна резервисања и обавезе

Предузеће је први пут 2019.године увело дугорочна резервисања за јубиларне награде и отпремнине приликом одласка у пензију.Обзиром на претходно у 2020.години књижења приликом исплате накнада су вршена на стари начин, уз задужење конта 529 и одобрења конта групе 463 и 489 за нето износ и износ пореза респективно посматрано.Те пословне промене нису дате кроз књижење резервисања за 2020.годину.

3. Обавезе

Ред. број	Врста обавеза	Износ обавеза у динарима
3.1.	Добављачи	180.477.723,15
3.2.	Примљени аванси	13.042.115,39
3.3.	Зараде и накнаде зарада	19.948.277,64
3.4.	Остале обавезе према запосленима-превоз	603.320,00
3.5.	Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	5.774.293,23
3.6.	Одложени приходи-примљене донације	9.364.675,13
3.7.	Резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених	43.071.769,58
3.8.	Обавезе за порезе и друге дажбине	3.398.334,19
3.9.	Обавезе по основу искоришћ.дозб.прекор.по т.р	7.210.038,83
3.10.	Остале обавезе	4.834.868,54
Укупне обавезе:		287.725.415,68

Зараде и накнаде зарада односе се на укупна издвајања за зараду за децембар 2020.године. Одложени приходи-примљене донације односе се на ткз. условљене донације - донације дате тачно за одређену инвестицију. Након активирања предметне инвестиције на крају свакегодине за износ обрачунате амортизације смањују се обавезе за примљене донације и књиже се на приход. Остале обавезе односе се на унапред обрачунате трошкове,обуставе,чланарине,накнаде штета физичким лицима.

4. Приходи

Ред. бр.	Врста прихода-услуге	Остварено 2019	План 2020	Остварено 2020	Индекс 6(5/3)	Индекс 7(5/4)
1	2	3	4	5	6(5/3)	7(5/4)
I-1+2+3+4	(61 и 60) Приходи од продаје производа и услуга	426.962.523,24	439.071.304	391.070.769	92	89
1=1.1+1.2	Приходи од продаје воде и услуга одвојене отпадних вода	376.354.629,34	387.406.284	357.391.548	95	92
1.1	Вода	246.381.229,35	251.813.635	240.098.921	97	95
1.2	Канализација	129.973.399,99	135.592.649	117.292.627	90	87
2=2.1+2.2	Приходи РЈ ОРИ	47.671.700,60	49.465.020	30.404.602	64	61
2.1	Реконструкције,изградња и услуге	43.505.443,10	45.298.020	25.338.039	58	56
2.2	Рад цистерне одгушење сливника	4.166.257,50	4.167.000	5.066.563	122	122
3	Приходи од РЈ Техничко-пројектантских послова	2.801.000,00	2.200.000	3.112.000	111	141
4	Приходи РЈ Електро машинско одржавање и баждарење	135.193,30		162.619	120	
5	Приходи од активирања сопствених учинака учинака и роба	40.979.760,11	34.939.000	32.384.117	79	93
6	Приходи од премија, субвенција,дотација	2.858.001,26	2.500.000	185.806	7	7
7	Други пословни приходи	1.777.256,35	1.800.000	1.828.207	103	102
8	Финансијски приходи	12.966.894,56	14.000.000	15.897.826	123	114
9=9.1+9.2	Непословни и ванредни приходи	4.487.389,62	6.000.000	5.615.487	125	94
9.1	Приходи од нелегално прикључених потрошача	518.197,08	500.000	1.498.985	289	300
9.2	Остали непословни, ванредни и други приходи	3.969.192,54	5.500.000	4.116.502	104	75
	Ревалоризациони приходи					
	СВЕГА :	490.031.825,14	497.810.304	446.983.789	91	90

5. Расходи

Ред. Вр.	Врста трошкова	Остварено 2019	План 2020	Остварено 2020	Индекс	Индекс
1	2	3	4	5	6(5/3)	7(5/4)
1	Материјал	62.012.708,85	44.000.000	52.215.557	84	119
2	Гориво и енергија	63.929.827,50	61.000.000	60.196.269	94	99
3	Бруто зараде	145.508.894,31	191.366.113	191.363.313	132	100
4	Доприносна терет	24.896.191,85	31.862.458	31.861.991	128	100
5	Остали лични расходи, накнаде	21.440.286,82	21.034.882	22.446.634	105	107
6	Произодне услуге	62.825.253,07	53.000.000	57.738.144	92	109
7	Амортизација и дугорочна резервисања	79.070.555,11	74.000.000	79.322.143	100	107
8	Нематеријални трошкови	37.227.098,34	28.100.000	20.881.439	56	74
9	Финансијски расходи	1.526.025,24	1.000.000	3.899.790	256	390
10	Остали расходи	2.638.981,93	1.000.000	1.336.143	51	134
11	Расходи по основу обезвређења имовине	14.903.623,38	8.000.000	1.968.076	13	25
	Укупно	515.979.446,40	514.363.453	523.229.499	101	101

6. ФИЗИЧКИ ОБИМ И ЦЕНЕ

Редни број	Назив производа услуге	Јед. мере	Остварено у 2019. години	План за 2020. годину	Остварено у 2020	Индекс	
						6/4	6/5
1	2	3	4	5	6	7	
1	Вода грађани Ваљево	m ³	3.343.403	3.400.000	3.509.989	105	103
2	Вода привреда Ваљево	m ³	1.162.732	1.100.000	1.068.489	92	97
3	Вода грађани Дивчибаре	m ³	32.714	35.000	43.880	134	125
4	Вода привреда Дивчибаре	m ³	34.307	40.000	38.448	148	96
5	Сеоски водоводи	m ³	132.138	140.000	138.211	105	99
6	УКУПНО ВОДА	m ³	4.705.294	4.715.000	4.799.017	102	102
7	Канализација грађ. Ваљево	m ³	2.691.435	2.700.000	2.778.494	103	103
8	Канализација привреда. Ваљево	m ³	1.666.623	1.660.000	1.378.160	83	83
9	Канализација Дивчибаре	m ³	18.212	20.000	26.617	146	133
10	УКУПНО КАНАЛИЗАЦИЈА	m ³	4.376.270	4.380.000	4.183.271	96	96

Р. Бр.	ВРСТА ПРОИЗВОДА И УСЛУГЕ	децембар претходне године	Цена у динарима по јединици мере за 2020 годину												Индекс
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	децембар текуће године
															децембар претходне године
	Ваљево вода														
1.	Грађани	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	100
2.	Школе,Здр. центар и установе	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	37,42	100
3.	Привреда	109,51	109,51	109,51	109,51	109,51	109,51	109,51	109,51	109,51	109,51	109,51	109,51	109,51	100
4.	Корисници социјалне помоћи	18,71	18,71	18,71	18,71	18,71	18,71	18,71	18,71	18,71	18,71	18,71	18,71	18,71	100
	Дивчибаре вода														
5.	Грађани	122,59	122,59	122,59	122,59	122,59	122,59	122,59	122,59	122,59	122,59	122,59	122,59	122,59	100
6.	Привреда	146,71	146,71	146,71	146,71	146,71	146,71	146,71	146,71	146,71	146,71	146,71	146,71	146,71	100
	Ваљево канализација														
7.	Грађани	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	100
8.	Школе,Здр. центар и установе	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	100
9.	Привреда	45,64	45,64	45,64	45,64	45,64	45,64	45,64	45,64	45,64	45,64	45,64	45,64	45,64	100
10.	Корисници социјалне помоћи	11,13	11,13	11,13	11,13	11,13	11,13	11,13	11,13	11,13	11,13	11,13	11,13	11,13	100
	Дивчибаре канализација														
11.	Привреда	46,75	46,75	46,75	46,75	46,75	46,75	46,75	46,75	46,75	46,75	46,75	46,75	46,75	100
	Цена воде сеоски водоводи														
12.	Прскавац	110,40	110,40	110,40	110,40	110,40	110,40	110,40	110,40	110,40	110,40	110,40	110,40	110,40	100
13.	Кукаљ	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	100
14.	Горња Грабовица	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	100
15.	Жабари	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	100
16.	Ваљевска Каменица	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	59,51	100

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020.године ЈКП „Водовод-Ваљево“ из Ваљева није мењао цену својих производа – испоручена вода и услуге одвођења отпадних вода (канализација). Након доношења одлуке о поверавању послова на коришћење и управљање за Ваљевску Каменицу и Жабаре од стране Оснивача, надзорни одбор ЈКП „Водовод Ваљево“ утврдио је цену воде у износу од 59,51 динара по кубном метру. Након добијања сагласности од стране Оснивача ЈКП „Водовод Ваљево“ је почело фактурисање испоручене воде. Остале цене су задржане на нивоу из октобра 2016. године.

7. ЗАРАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Конто	КАТЕГОРИЈА ПРИМАЊА	ИЗНОС У ДИНАРИМА
I	НЕТО ЗАРАДЕ	138.677.656,47
	ТРОШКОВИ ПОРЕЗА ИЗ ЗАРАДА НА ТЕРЕТ РАДНИКА	14.604.357,64
	ТРОШКОВИ ДОПРИНОСА ИЗ ЗАРАД НА ТЕРЕТ РАДНИКА	38.081.298,99
520	БРУТО ЗАРАДЕ	191.363.313,10
521	ТРОШКОВИ ДОПРИНОСА НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	31.861.991,53
II	УКУПНИ ТРОШКОВИ ЗАРАДА (520+521)	223.225.304,63
526	ТРОШКОВИ НАКНАДА ЧЛАНОВИМА НАДЗОРНОГ ОДБОРА	238.993,84
529	ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ И НАМЕНЕ	22.154.721,72
III	УКУПНИ ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА И ОСТАЛИХ ЛИЧНИХ ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ	245.619.020,19

8. НЕУСАГЛАШЕНА ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗЕ

У складу са чланом 18. Закона о рачуноводству предузеће је извршило усаглашавање потраживања и обавеза са дужницима и повериоцима. Усаглашавање потраживања и обавеза извршено је са стањем на дан 31. децембра 2020.године. Није било неусаглашених потраживања и обавеза у материјално значајним износима.

9. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ И ПОТЕНЦИЈАЛНА СРЕДСТВА

Са стањем на дан 31. децембра 2020. године предузеће има активне судске спорове у којим се јавља као тужена страна, али и као тужилац. Следећим табелама приложен је преглед судских спорова на дан 31.12.2020. године:

СУДСКИ СПОРОВИ У КОЈИМА ЈЕ ПРЕДУЗЕЋЕ ТУЖЕНО

Бр. Предмета	ТУЖИЛАЦ	Врста спора	Вредност спора	Суд који води поступак	Процена исхода спора
1	2	3	4	5	6
12П 384/19	Бранислава Јанчић	накнада штете	360.000,00 Дин.	Основни суд у Ваљеву	Узимајући у обзир досадашњи ток доказног поступка, посебно налаз и мишљење вештака, предвиђа се одбијање тужбеног захтева у целисти.
12П 931/19	Мирко Маринковић	накнада штете	150.000,00 Дин.	Основни суд у Ваљеву	Исход поступка у овом моменту, се не може предвидети, чека се другостепена пресуда. Првостепеном пресудом је делимично усвојен тужбени захтев.
П 1518/19	Бранка Томић	накнада нематеријалне штете	3.000.000,00 Дин.	Основни суд у Ваљеву	Узимајући у обзир досадашњи ток доказног поступка предвиђа се одбијање тужбеног захтева у целисти.
ЗП 1125/20	Бранка Томић	Тужба ради поништаја решења	100 еура	Основни суд у Ваљеву	Узимајући у обзир досадашњи ток доказног поступка предвиђа се одбијање тужбеног захтева у целисти.
И. бр. 972/20	Бранка Томић	Извршење ради враћања на рад	/	Основни суд у Ваљеву	Исход поступка у овом моменту, се не може предвидети.
13П 1360/20	Вићентијевић Љиљана	Тужба за накнаду штете	750.000 динара	Основни суд у Ваљеву	Узимајући у обзир досадашњи ток доказног поступка, као и донету пресуду у сличној правној ствари, предвиђа се одбијање тужбеног захтева у односу на Водовод.
5П 1666/20	Павловић Бранка	Тужба за накнаду штете	250.000 динара	Основни суд у Ваљеву	Исход поступка, у овом моменту се не може предвидети.

СУДСКИ СПОРОВИ У КОЈИМА ЈЕ ПРЕДУЗЕЋЕ ТУЖИЛАЦ

Бр. Предмета	ТУЖЕНИ	Врста спора	Вредност спора	Суд који води поступак	Процена исхода спора
1	2	3	4	5	6
5П 181/20	СТР Ивана	дуг	189.405,12	Привредни суд у Ваљеву	Исход поступка у овом моменту,се не може предвидети, чека се другостепена пресуда. Првостепеном пресудом је одбијен тужбени захтев.
П 643/20	Нинић Милан	дуг	12.067,00 Дин.	Основни суд у Ваљеву	Исход поступка у овом моменту,се не може предвидети, чека се другостепена пресуда. Првостепеном пресудом је усвојен прецизиран тужбени захтев.
12П 712/20	Стефановић Надежда	неиспуњење уговорне обавезе	13.155,00 Дин.	Основни суд у Ваљеву	Исход поступка у овом моменту,се не може предвидети, чека се другостепена пресуда. Првостепеном пресудом је одбијен тужбени захтев тужиоца.
5П 2229/20	Диволић Нинко	дуг	243.957,16 дин	Основни суд у Ваљеву	Узимајући у обзир досадашњи ток поступка предвиђа се одбијање тужбеног захтева имајући у виду да тужени није власник објекта.
15П 638/20	Симанић Симо	дуг	26.709,00 дин	Основни суд у Ваљеву	Исход поступка, у овом моменту,се не може предвидети .Прекинут поступак због смрти туженог.
13П 1783/18	Ружица Филиповић	дуг	88.935,31 дин	Основни суд у Ваљеву	Исход поступка у овом моменту,се не може предвидети, чека се другостепена пресуда. Првостепеном пресудом је делимично усвојен тужбени захтев.
6П 860/18	Савић Мирослав	дуг	243.171,00 дин.	Основни суд у Ваљеву	Исход поступка у овом моменту,се не може предвидети, чека се другостепена пресуда.Првостепеном пресудом је делимично усвојен тужбени захтев.

10. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

У својим ванбилансим евиденцијама предузеће је исказало следеће на дан 31.12.2020. године:

ППВ-ПЕЋИНА-ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКАТ	905.691.905,50
ППВ-ПЕЋИНА-ОПРЕМА	334.981.928,97
ЦС ПАКЉЕ-ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКАТ	40.263.301,00
ЦС ПАКЉЕ-ОПРЕМА	21.680.240,00
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА-ЗЕМЉИШТЕ	144.297.908,00
УКУПНО	1.446.915.283,47

Ваљево, јун 2021. године

В. Д. Д И Р Е К Т О Р

ЈКП "ВОДОВОД ВАЉЕВО"

Иван Филиповић, дипл.
економиста